

Resurstilldelning till nätbaserade kurser

Eva Svederberg

Sammanfattning

Inför Ht 08 genomfördes nya högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser vid Högskolan Kristianstad, inklusive nätbaserade kurser. Syftet var att genomföra en utvärdering av nätbaserade kurser för att beskriva vilka konsekvenser Högskolan Kristianstads förändrade timtilldelning fått för kvalitén på kurserna. Uppdraget innebar även att besvara frågor kring genomströmning, kursutvärderingar och kriterier för klassning av nätbaserade kurser.

Utvärderingen grundade sig på jämförbara nätbaserade kurser Ht 07 och Ht 08. Av det totala utbudet nätbaserade kurser utvaldes de kurser som haft samma kursansvarige lärare båda terminerna, totalt 12 kurser. Underlag för att jämföra genomströmningen för de i utvärderingen ingående kurserna hämtades från Högskolan Kristianstads LADOK/UBAS-handläggare.

Lärare som var kursansvariga för samma nätbaserade kurs/er Ht 07 och Ht 08 intervjuades, totalt tio personer. Datainsamlingen genomfördes i form av strukturerade individuella intervjuer med huvudsakligen öppna frågeställningar.

Resultatet visade att de kursansvariga har ett stort privat engagemang för att upprätthålla sina kursers kvalitet. Inför Ht 08 skedde byte av lärplattform för nätbaserade kurser; från Ladok till It's learning. Uppfattningen om den nya lärplattformen var odelat positiv. Sju av de tolv nätbaserade kurserna i utvärderingen fick enligt budget en högre timtilldelning Ht 08 i jämförelse med Ht 07. Flertalet av intervjupersonerna uttryckte trots detta en ökad arbetsbelastning, vilket kan bero på att mycket tid gick åt till att lära sig den nya lärplattformen. De kurser som Ht08 fick en lägre resurstilldelning, framför allt kurser med stort antal studenter, hade vidtagit resursbesparande åtgärder. Exempel på tidsbesparande åtgärder som nämndes var mindre tid till att lägga ut dagsfärskt material, litteraturseminarier som ersatt enskilda inlämningsuppgifter och essäuppgifter som ersatts med uppgifter av typen "multiple choice".

Den slutsats som kunde dras med utgångspunkt från utvärderingens resultat är att den förändrade timtilldelningen på kort sikt inte påverkat kvalitén på nätbaserade kurser Ht 08 i jämförelse med Ht 07.

För ett långsiktigt upprätthållande av kursers kvalitet finns behov av en anpassning av resurstilldelning till enskilda kursers karaktär samt incitament för kursansvariga och lärare att ansvara för och undervisa i kurser med många studenter. Samtidigt behövs det ett system för kvalitetssäkring för att säkra rimlig kvalitet i respektive kurs i relation till aktuell timtilldelning.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Syfte.....	5
Om kriterier för nätbaserad kurs	5
Material och metod	6
Tolv nätbaserade kurser	6
Genomströmning i kurserna i urvalet.....	7
Strukturerade intervjuer	8
Resultat.....	9
Några utgångspunkter.....	9
Typ av undervisning på lärplattformen.....	9
Inledande synpunkter från kursansvariga.....	10
Hur tilldelade resurser använts	10
Kursansvar generellt	10
Tidsåtgång för kursansvar.....	11
Undervisning och examinationer generellt	11
Tidsåtgång för undervisning.....	12
Förändringar i kursernas innehåll	13
Nätbaserade uppsatskurser	13
Undervisning i stora respektive små studentgrupper	14
Uttryck för farhågor.....	16
Kursutvärderingar	17
Diskussion	18
Kursansvar, undervisning och examination	18
Resurstilldelningen i stora respektive små grupper	20
Kriterier för klassning av nätbaserad kurs	20
Material och metod	20
Resurser för kursansvariga och lärare i nätbaserade kurser	21
Slutsatser och rekommendationer.....	21

Bilagor:

1. Höskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser vid Högskolan Kristianstad
2. Utvärdering av resurstilldelning till nätbaserad undervisning (Uppdraget)
3. Frågor till kursansvariga för nätbaserade distanskurser

Inledning

Högskolan Kristianstad har ett allt större utbud av nätbaserade kurser¹. Ht 07 var det totala antalet 41, vilket till Ht 08 hade ökat till 54 och inför Ht 09 erbjuds 96 nätbaserade kurser. I föreliggande rapport redovisas en utvärdering av en förändring av timtilldelningen till nätbaserade kurser som genomfördes inför Ht 08.

Bakgrund

Från höstterminen 2008 används högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser vid Högskolan Kristianstad, vilka arbetats fram av en särskilt tillsatt resurstilldelningsgrupp². De nya beräkningsgrunderna för timtilldelning redovisas i dokumentet "Högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser vid Högskolan Kristianstad". *Bilaga 1*.

Bastilldelningen till nätbaserade kurser är 10 tim/1,5 hp, vilket även omfattar fysiska träffar och kursansvar. Om kursen innehåller campusförlagda laborativa delar klassificeras de så att bastilldelning och tilläggstilldelning³ står i proportion till hur stor del olika moment utgör. Förutom bastilldelningen tillkommer en rörlig tilldelning till nätbaserade kurser beroende på studentgruppens storlek; 1,2 tim/1,5 hp & student för 10-35 studenter och 0,5 tim/1,5 hp & student från och med den 36:e studenten. Detta innebär att nätbaserade kurser med 35 studenter har en sammanlagd tilldelning på 52 tim/1,5 hp (10 tim + 1,2 tim x 35 studenter) (1,49 tim/student/1,5 hp). Som jämförelse kan nämnas att en campusförlagd kurs med 25-35 studenter har en bastilldelning om 33 tim/1,5 hp, vilket är 64 % av resurstilldelningen till en nätbaserad kurs med 35 studenter. Den lägre resurstilldelningen från och med den 36:e studenten - samma för nätbaserade och campusbaserade kurser - gör att en kurs med exempelvis 50 studenter tilldelas 59,5 tim/1,5 hp (52 tim + 0,5tim x 15 studenter) (1,19 tim/student/1,5 hp).

För kurser med enskilda arbeten (uppsatser) under senare delen på grundnivå (C-nivå) gäller följande resurstilldelning:

Tid för kursansvar (samma för nätbaserade kurser och campuskurser):

Upp till 24 studenter	3 tim/1,5 hp
25 – 35 studenter	4 tim/1,5 hp
36 – 55 studenter	6 tim/1,5 hp
56 – studenter	8 tim/1,5 hp

Nätbaserade uppsatskurser⁴ -Handledning, seminarier och examination:

Grundnivå senare	15 hp	-1 student/arbete	25 tim/arbete
	15 hp	-2 studenter/arbete	35 tim/arbete
	30 hp	-1 student/arbete	30 tim/arbete

¹ Antalet nätbaserade kurser är beräknat utifrån aktuella anmälningsskoder.

² Lena Persson, Agneta Ljung-Djärf, Helena Sjölander, Henrik Svensson, Erling Emsfors och Mia Allsten

³ Tilläggstilldelning (bastilldelning multiplicerad med 1,2 eller 1,7) ges för campusförlagda laborativa delar.

⁴ För en fullständig redovisning av resurstilldelningen, se bilaga 1.

Grunden för de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning var ett behov av att ge alla studenter och lärare på Högskolan Kristianstad likvärdiga studie- respektive arbetsvillkor oberoende av ämnestillhörighet. Vissa av de nätbaserade kurserna fick på grund av detta en lägre timtilldelning än de haft tidigare för samma kurs, medan andra fick en högre. De nya beräkningsgrunderna för timtilldelning till nätbaserade kurser ökade med ca 1000 timmar inför Ht 08 och budgeten ökade med 2,5 %, oberoende av det ökade antalet nätbaserade kurser Ht 08.

Efter att de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning till undervisning tillämpats under Ht 08, gav resurstilldelningsgruppens projektledare Lena Persson och Agneta Ljung Djärf i januari 2009 Eva Svederberg uppdraget att utvärdera utfallet av dessa beräkningsgrunder för nätbaserad undervisning. *Bilaga 2.*

Syfte

Syftet var att genomföra en utvärdering av nätbaserade kurser för att beskriva vilka konsekvenser HKr's förändrade resurstilldelning fått för kvalitén på utbildningen.

Uppdraget innebar även att besvara följande frågeställningar

- Hur ser genomströmningen ut på respektive kurs? Jämförelse mellan Ht07 och Ht08.
- Finns skillnader i resultat från kursutvärderingar i respektive kurs Ht07 och Ht08?
- Vilka kriterier gäller för att en kurs ska klassas som nätbaserad?

Om kriterier för nätbaserad kurs

År 2006 fattade Utbildnings- och forskningsnämnden (UFO) beslut om kriterier för distanskurs vid Högskolan Kristianstad (Dnr 1021/319-06). Utgångspunkten för beslutet var Högskoleverkets då gällande definition av distansutbildning: "Distributionsform för kurs med särskilda former för utvecklade kontakter mellan lärare och studerande och med i normalfallet ett fåtal gemensamma undervisningstillfällen." Beslutet omfattade att begreppet "Campusförlagt tid" skulle användas för att definiera när en kurs anses vara en distanskurs.

Beslutet innebar:

1. En kurs som har mindre än 4 timmar campusförlagt tid per poäng är en kurs på distans.
2. En kurs utan obligatorisk campusförlagd tid är en nätbaserad kurs på distans med studieform nätbaserad.

I Högskolan Kristianstads kurskatalog Ht07 – Ht09 listas nätbaserade kurser under rubriken "Internetbaserade distanskurser" och den studieform som anges under respektive kurs är "Internetbaserad distanskurs". Även kurser som ges på engelska anger studieformen på svenska som "Internetbaserad distanskurs". På hemsidan används rubriken "Nätbaserade kurser" och den studieform som anges är "Distans" med studieort "Internet".

I Högskoleverkets "Begreppsmanual för uppföljning av högskolan" från 2008 (Reg.nr. 63-1157-08) används begreppet "nätbaserad distansutbildning" vilket anges som synonymt med "IKT stödd distansutbildning". Den definition för "nätbaserad distansutbildning" som anges i Högskoleverkets begreppsmanual är "Distansutbildning där hela eller huvuddelen av utbildningen genomförs med stöd av IKT (informations- och kommunikationsteknik)" (s.12).

På det numera nedlagda Nätuniversitetets⁵ hemsida används begreppet "IT-stödd distansutbildning/distanskurs". En kontakt med Ann-Sofie Fredriksson⁶ på Högskoleverket via e-brev klargjorde att Högskoleverket ännu inte fattat beslut angående vokabulären, vilket sades bero på att ingen hittills tagit på sig ansvaret att fullt ut definiera begreppet, dvs. namnet, hur mycket eller lite sammankomster på plats det ska vara, hur mycket eller lite sammankomster via webben det skall vara osv. Det används ganska många olika uttryck i högskolevärlden, men en möjlig benämning kan enligt Ann-Sofie Fredriksson vara "nätbaserad distanskurs". Översatt till engelska är den mest gångbara benämningen "webbased distance education". Utifrån detta, menar Ann Sofie Fredriksson, att man skulle kunna hävda att det bästa kanske är att använda benämningen webbaserad distanskurs.

I denna föreliggande rapport används genomgående benämningen "nätbaserad kurs", vilket är den benämning som används i det ovan nämnda dokumentet "Beslut om kriterier för distanskurs" (Dnr 1021/319-06).

Material och metod

Utvärderingen grundade sig på jämförbara nätbaserade kurser Ht 07 och Ht 08. För urvalet av jämförbara nätbaserade kurser användes listor från utbildningsdatabasen över det totala utbudet nätbaserade kurser Ht 07 och Ht 08. Av det totala utbudet nätbaserade kurser utvaldes de kurser som Ht 07 och Ht 08 haft samma kursansvarige lärare båda terminerna, totalt 12 kurser. Underlag för att jämföra genomströmningen för de i utvärderingen ingående kurserna hämtades från Högskolan Kristianstads LADOK/UBAS-handläggare.

Tolv nätbaserade kurser

I tabell 1 nedan redovisas vilka tolv nätbaserade kurser som ingick i utvärderingen, kursernas studietakt, omfattning, samt antalet registrerade studenter i respektive kurs.

---

⁵ Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning (NSHU).

⁶ Informatör Ann Sofie Fredriksson, Informationsavdelningen, Högskoleverket.

Tabell 1. Nätbaserade kurser som ingick i utvärderingen.

Kurs och omfattning	Studietakt	Omfattning		Antal studenter ⁷	
		Ht07	Ht08	Ht07	Ht08
Psykologi I, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	137	151
Psykologi II, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	56	52
Psykologi III, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	25	*25
Rättspsykologi I, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	146	139
Rättspsykologi II, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	30	46
Familje- och föräldraskaps- psykologi II, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	26	10
Pedagogik II, 30 hp	50%	15 hp	15 hp	26	10
ANT-prevention, 7,5 hp	25%	7,5 hp	7,5 hp	35	*34
Nationalekonomi, mikroekonomi, 15 hp	50%	15 hp	15 hp	70	*80
CAD med ritteknik, 7,5 hp ⁸	50%	7,5 hp	7,5 hp	77	*49
CAD II, 7,5 hp ⁹	50%	7,5 hp	7,5 hp	51	*25
Applikationsutveckling med Visual Basic.Net ¹⁰ , 15 hp	50%	7,5 hp	7,5 hp	20	8

Genomströmning i kurserna i urvalet

Generellt sett visar statistik från Ladok en lägre genomströmning på nätbaserade kurser än på campusbaserade kurser och att det tar längre tid för studenter på nätbaserade kurser att slutföra sina kurser. Studenternas registreringar och studieresultat låg till grund för att med hjälp av aktuell Ladok-statistik göra en beräkning av genomströmningen i de kurser som ingick i urvalet kurser i utvärderingen.

För att ge en så rättvisande bild som möjligt av genomströmningen för de nätbaserade kurser som ingick i utvärderingen, är HPR¹¹ beräknad till och med den 8 maj 2009. Detta gav i samtliga fall en högre genomströmning på de kurser som gavs Ht 07 än de som gavs Ht 08 i och med att studenter fortsätter att successivt tentera av sina kurser efter att dessa formellt avslutats. Med reservation för att beräkningen på så sätt i nuläget inte ger en helt jämförbar bild, var genomströmningen i genomsnitt 47 % för kurser som gavs Ht 07 och hittills 28,3 % för kurser som gavs Ht 08. En ögonblicksbild av genomströmningen för respektive kurs presenteras i tabell 2 nedan.

⁷ Siffror med stjärna anges det verkliga antal studenter Ht07 och Ht08 som kursansvariga angett. I övriga kurser gäller antal studenter enligt budget.

⁸ Ges på svenska och engelska.

⁹ Ges på svenska och engelska.

¹⁰ Ges på svenska och engelska.

¹¹ HPR Antalet helårsprestationer.

Tabell 2. Genomströmning i urvalet nätbaserade kurser Ht 07 och Ht 08 t.o.m. 8 maj 2009.

Kurs	HST ¹²		HPR ¹³		Genomströmning	
	Ht 07	Ht 08	Ht 07	Ht 08	Ht 07 %	Ht 08 %
ANT-prevention I	2,5	4,13	1,1	1,1	44,0	26,7
Applikations-utveckling med Visual Basic.Net	1,38	1,0	0,6	0,4	43,7	40,0
CAD med ritteknik	8,0	6,13	2,4	1,7	30,0	27,7
CAD II	2,13	3,88	1,5	0,8	70,4	20,6
Familje- och föräldraskapspsykologi	12,5	4,5	3,8	0,5	30,4	11,1
Nationalekonomi, mikroekonomi	18,0	20,75	7,4	4,7	41,1	22,7
Pedagogik II	10,5	5,0	4,7	1,5	44,8	30,0
Psykologi I	68,0	72,0	37,2	24,9	54,7	34,6
Psykologi II	28,0	28,0	13,6	11,5	48,6	41,1
Psykologi III	16,5	17,5	8,0	4,6	48,5	26,3
Rättspsykologi I	71,0	65,5	32,0	13,5	45,1	20,6
Rättspsykologi II	15,0	22,5	9,5	8,6	63,3	38,2

Strukturerade intervjuer

Utifrån syftet att beskriva vilka konsekvenser den förändrade resurstilldelningen för nätbaserade kurser har fått för kvalitén på utbildningen, intervjuades samtliga som var kursansvariga för samma nätbaserade kurs Ht 07 och Ht 08, totalt 10 personer¹⁴ inklusive fyra kvinnor och sex män. Datainsamlingen genomfördes i form av strukturerade individuella intervjuer med huvudsakligen öppna frågeställningar. Detta innebar att intervjuerna utgick ifrån ett frågeformulär där alla fick samma fråga i en viss ordning, men där intervjupersonen kunde uttrycka sig fritt. *Bilaga 3*. Intervjupersonerna fick intervjufrågorna i förväg via bilaga till e-brev för att beredas möjlighet att förbereda sig inför intervjun. Intervjuerna ägde rum vecka 6 – 9. Intervjupersonernas svar sammanställdes utifrån de frågeställningar som låg till grund för utvärderingen.

¹² HST Antalet helårstudenter.

¹³ HPR Antalet helårsprestationer.

¹⁴ Två personer var kursansvariga för två kurser vardera.

Resultat

Inledningsvis redovisas några utgångspunkter för kursernas genomförande. Därefter presenteras vilken typ av undervisning som låg utlagd på den webbaserade lärplattformen och några inledande synpunkter från de kursansvariga. Den följande resultatredovisningens rubriksättning speglar i huvudsak frågeställningarna i enkäten.

Några utgångspunkter

Två av de deltagande kursansvariga lärarna i utvärderingen hade haft kursansvar för sina respektive nätbaserade kurser två gånger, övriga från tre upp till tio gånger. Ingen av kurserna omfattade obligatoriska campusträffar, medan två av kurserna (Pedagogik II och ANT-prevention) erbjöd en frivillig campusträff i samband med kursintroduktion på Campus, men få studenter hade hörsammat erbjudandet. I Pedagogik II erbjöds även en frivillig campusträff för ett avslutande uppsattsseminarium. Samtliga kurser i utvärderingen omfattar alltså ingen obligatorisk campusförelagd tid och följer på så sätt Högskolan Kristianstads kriterier för nätbaserad kurs på distans från 2006 (Dnr 1021/319-06).

Med ett undantag, användes den webbaserade lärplattformen It's learning Ht 08 i kurserna. Samtliga som använt It's learning Ht 08 uttryckte sin uppskattning över den nya lärplattformen och ingen saknade lärplattformen Luvit, vilken använts till och med Vt 08. I kursen Pedagogik II bedömdes att de resurser som First Class erbjuder räcker för just den kursens behov.

Typ av undervisning på lärplattformen

Kursintroduktion

Samtliga hade lagt ut en utförlig skriftlig kursintroduktion på nätet. Som komplement till den skriftliga kursintroduktionen hade lärarna i Psykologi I inför Ht 08 lagt ut en videoinspelad välkomstfilm, där lärarna berättade om kursen, om kursböckerna mm.

Undervisning

De undervisningsformer som användes i kurserna var föreläsningar, litteraturseminarier och handledning av grupparbeten, enskilda arbeten inkl. projekt. I psykologikurserna användes även case. De föreläsningar som lagts ut var vanligen skriftliga och texterna belyses med t.ex. bilder, diagram och illustrationer. Några hade lagt ut PP-presentationer med tal. Videoföreläsningar förekom, men var mindre vanligt.

Examinationer

Examinationer skedde både enskilt och i grupp, i båda fallen med feedback från läraren i relation till examinationsuppgiftens karaktär. Även feedback i seminarieform via

lärplattformen förekom. Ingen av de i undersökningen ingående kurserna innehöll Ht07 och Ht 08 uppsatsarbeten på C-nivå.

Inledande synpunkter från kursansvariga

Att undervisa på nätbaserade kurser handlar om att överbrygga distanser i avstånd såväl som tid, som en av de kursansvariga uttryckte det. Det handlar om att skapa en levande dialog där läraren ska leverera ett material, förmedla känslor, balansera känslor och väcka intresse och inspirera kanske 140 studenter så att varje enskild individ upplever sina studier som givande och utvecklande. Samme kursansvarige uttryckte fortsättningsvis att varje student ska uppleva att hon eller han har en nära och speciell interaktion med sin lärare och sin grupp. Undervisningsmaterialet måste levandegöra och utveckla litteraturen och annat undervisningsmaterial så att distansen kan överbryggas. Studenterna har inte samma möjligheter till utvecklande och lärande interaktioner som vid campuskurser och andra pedagogiska grepp krävs. Liknande kommentarer som ovan förekom i samtliga intervjuer.

En annan genomgående kommentar från de kursansvariga var att de vill hålla uppe standarden och kvaliteten på sina kurser, och att de lägger ned den tid som behövs. De uttryckte på olika sätt att de vill att studenterna ska uppskatta kursen och en lägre resurstilldelning hade i förekommande fall i stor utsträckning kompenseras med en större personlig insats. En av intervjupersonerna uttryckte att hon "lever sitt liv" med studenterna i kursen, och belöningen är glada och tacksamma studenter. Flera andra uttryckte att de vill behålla sin yrkesstolthet och arbetar med kurserna utifrån detta.

Hur tilldelade resurser använts

Kursansvar generellt

Generellt sett uppskattade de kursansvariga att 10 – 25 % av resurstilldelningen till en nätbaserad kurs går åt till kursansvar, beroende på antalet studenter i kursen och studenternas vana vid högskolestudier.

I kursansvar för nätbaserade kurser ingår, förutom sedvanliga kursansvarsuppgifter för lärare på Högskolan Kristianstad (Dnr: 10/311-09), att hålla informationsmaterial om kurser på lärplattformen aktuellt, kommunicera med studenterna i grupp och enskilt via lärplattformen, svara på e-brev från enskilda studenter, att ge support kring lärplattformen, samt att i förekommande fall ge support kring specifika dataprogram som används i kurser.

I det nya beräkningssystemet för timtilldelning inkluderas timmar för kursansvar, och kursansvariga fördelar timmarna till olika ändamål inom respektive kurs. Tanken med att, enligt det nya beräkningssystemet för timtilldelning, inte allokera ett bestämt antal timmar till kursansvar är att lämna det öppet för kursansvarig att själv bedöma det aktuella behovet för sina respektive kurser, vilket av olika skäl kan variera från år till år och beroende av kursens

karaktär. I psykologiprogrammet sker en omfördelning av timtilldelningen till kurser inom programmet, i vilket ingår en preciserad timtilldelning till kursansvar.

Tidsåtgång för kursansvar

Under förutsättning att man har det tekniska kunnande som krävs vad gäller lärplattformen och andra verktyg, t.ex. utvärderingsprogrammet EvaSys, visade utvärderingen att behovet av arbetsinsats är samma för kursansvar oavsett om det är första gången eller påföljande gånger. I annat fall tar det väsentligt mera tid första gången för kompetensutveckling och att uppjobba rutiner. Skillnader i tidsåtgång beror för övrigt inte på kursansvaret i sig, utan på antalet studenter. Om grupperna är jämnstora, är det alltså ingen skillnad i tidsåtgång år från år. Flera av de kursansvariga påpekade att bytet av lärplattform från Luvit till It's learning inför Ht 08 tog avsevärd tid.

Samtliga kursansvariga var eniga om att kursansvaret för nätbaserade kurser generellt sett tar betydligt mer tid än för campusbaserade kurser. Detta beror bland annat på att respons på frågor i stor utsträckning sker individuellt via e-brev.

De kursansvariga uppskattade att kursansvarsuppgifterna i allmänhet tog betydligt mer tid än vad som kunde avsättas i kursbudgeten. De som hade kurser med färre studenter, och/eller där studenterna läst nätbaserade kurser tidigare, tenderade att vara mer nöjda med timmarna som avsatts till kursansvar än de som haft kurser med många studenter och/eller studenter som inte läst nätbaserade kurser tidigare. Till exempel menade kursansvarig för Psykologi I (140-150 studenter) att 80 % av den avsatta tiden för kursansvar (96 tim Ht 08) gick åt de första två veckorna för att studenterna skulle komma igång med kursen på ett bra sätt, och kursansvarig för Rättspsykologi I (ca 140 studenter) uppskattade att kursansvaret tog 50 % mer tid än den avsatta timtilldelningen.

Undervisning och examinationer generellt

De moment som ingick i undervisningen kan delas upp i planering i lärarlag, framtagning/utveckling av undervisningsmaterial, föreläsningar, seminarier, handledning av enskilda arbeten/grupparbeten/case och feedback, examinationer inkl. feedback på examinationer. Som nämndes ovan, anslogs 10 – 25 % av resurstilldelningen till kursansvar, vilket gör att 75 – 90 % av resurstilldelningen återstod till undervisning och examinationer. Sammantaget, och utifrån kursansvarigas uppskattningar fördelades resurserna för undervisning och examinationer i kurserna som ingick i utvärderingen enligt följande:

- Framtagning/utveckling/uppdatering av föreläsningar och kursmaterial 10 – 50 %
- Handledning av enskilda arbeten/grupparbeten/case 20 – 40 %
- Examinationer och feedback på examinationer 20 – 40 %

Ingen av de kurser som ingick i utvärderingen omfattade laborativa moment enligt den definition för laborativ undervisning som anges i Nationalencyklopedin¹⁵.

Tidsåtgång för undervisning

Samtliga i utvärderingen deltagande kursansvariga betonade att undervisning i nätbaserade kurser är betydligt mer tidskrävande än campuskurser. Den kontinuerliga kontakten med studenterna i nätbaserade kurser uppgavs resultera i ett avsevärt merarbete. En av intervjupersonerna uttryckte att "nätkurser tar 100 % mer tid per student" och en annan menade att det "kan ses som ett dygnet-runt-arbete".

Samtliga kursansvariga uttryckte att de, oavsett timtilldelning, har ambitionen att leverera utbildning av hög kvalitet och att studenterna får de kunskaper som behövs för fortsatta studier. En av de kursansvariga lärarna, som undervisar på den senare delen av grundnivån, nämnde att han av denna anledning ersatt en gruppuppgift med en enskild uppgift eftersom han fann att studenterna delade upp gruppuppgiften mellan sig, vilket medförde att vissa studenter uppvisade kunskapsluckor längre fram i studierna. Andra exempel på ambitioner att förbättra de studerandes lärande var tillägg av övningsuppgifter och tillägg av dimensioner i en avslutande inlämningsuppgift.

Ett par av de kursansvariga lyfte fram betydelsen av engagerade lärare och att varje enskild student blir sedd och får den uppmärksamhet de behöver för att fullfölja sin kurs. Vad gäller en kurs dit många söker sig som aldrig tidigare läst någon kurs på högskolenivå, betonade den kursansvariga att det är av stor vikt att få dessa studenter att tro på sig själva, att växa med kunskapen, så att de söker vidare till andra högskolekurser. Samtliga kursansvariga som fått en lägre timtilldelning till sina kurser framförde att den lägre timtilldelningen medfört att mer obetalt arbete utförts Ht 08 än tidigare.

I kurser där en specifik programvara krävs, uttryckte de kursansvariga att de använder mycket tid för att uppdatera kursmaterialet varje gång en ny version av programvaran kommer ut. Som exempel kan nämnas programvaran MS Studio Visual Express Edition används, vilken kommer ut i en ny version vartannat år. Den kursansvarige för kursen nämnde att uppdatering av programvaran, plus nya moment utifrån nya trender inom programmering, gör att varje ny kurs innehåller 50 – 70 % nytt material. Många av studenterna som går kursen är verksamma i arbetslivet parallellt med studierna, och den kursansvarige betonade att det är viktigt att kursen håller en hög kvalitet, annars slutar de. Jag vill här gärna citera den kursansvarige: "Vi söker respekt för Högskolan i näringslivet. Vi måste kämpa för att uppnå och upprätthålla denna respekt." Tid för uppdateringar och för att upprätthålla kursers internationella standard för den här typen av kurser borde, enligt den kursansvarige, ingå i beräkningsgrunderna för resurstilldelningen.

---

¹⁵ **laborativ undervisning** (av lat. *labo 'ro* 'arbeta'), metoder för undervisning och inläring med stöd av experiment och försök, vanligen i naturvetenskapliga ämnen. www.nationalencyklopedin.se

Förändringar i kursernas innehåll

Effekten av det nya beräkningssystemet för timtilldelning till nätbaserade kurser, dvs. den exakta tilldelningen av timmar till respektive kurs inför Ht 08, tillkännagavs efter att kurserna annonserats och kursplaner fastlagts. För de kurser som fick en lägre timtilldelning, fanns det därför, enligt utsagorna, inga eller små möjligheter att arbeta om kursinnehåll och genomförande utifrån den nya lägre timtilldelningen. Det var helt enkelt för sent att göra förändringar i upplägg som motsvarade den lägre tilldelningen. De kursansvariga för dessa kurser hade hanterat den uppkomna situationen i sina respektive kurser på olika sätt. Några genomförde kursen på samma sätt som tidigare, men med en större personlig insats. Andra försökte genomföra kursens olika moment så gott de kunde utifrån vad studenterna utlovats i annonsering och kursplan. Ett annat sätt att använda tillgänglig tidsresurs på ett effektivt sätt var förtydligad grundinformation på lärplattformen för att undvika missförstånd och i en kurs hade flervalsfrågor om diverse fakta om kursen, t.ex. inlämningsdatum av olikas slag, inkluderats i kursintroduktionsmaterialet för att undvika onödiga e-brev om sådant som stod i studiehandledningen och andra instruktioner som låg ute på lärplattformen.

Andra exempel på åtgärder för att anpassa undervisningen till en lägre timtilldelning var att man hade valt att använda mindre tid till att lägga ut dagsfärskt material, t.ex. nypublicerade tidskrifts- och tidningsartiklar. Litteraturseminarier hade ersatt enskilda inlämningsuppgifter för att spara tid. Andra exempel på förändringar som en direkt följd av den förändrade resurstilldelningen var att essäuppgifter ersatts med uppgifter av typen "multiple choice" som möjliggjorde automatisk rättning och färre antal s.k. "duggor". Det blev även fler inlämningsuppgifter i grupp och att enskilda inlämningsuppgifter ersatts med litteraturseminarier. Exempel på förändringar av undervisningen som också nämndes var att mindre tid kunde användas till handledning och feedback på arbeten, vilket innebar att de gjordes på ett mer standardiserat sätt. Och mindre tid kunde användas för utarbetande av undervisningsmaterial, t.ex. föreläsningar.

Nätbaserade uppsatskurser

Resurstilldelningen till handledning och examination av uppsatser i nätbaserade kurser på grundnivå (senare del) var tidigare från 20 tim/ uppsats upp till 40 tim/ uppsats (15 hp) beroende på ämne. Den nya timtilldelningen till uppsatshandledning innebär 25 tim/ uppsats för en författare och 35 tim/ uppsats för två författare oberoende av ämne. Tilldelningen av timmar för uppsatshandledning inkluderar handledning, seminarier och examination.

Ingen av de nätbaserade kurser som ingick i utvärderingen innehöll något enskilt arbete på grundutbildningens senare del (uppsats på C-nivå) Ht 07 och Ht 08. En av kurserna som ingick i utvärderingen – Psykologi III, 30 hp (halvfart) – omfattade ett sådant arbete Vt 08 och innevarande termin Vt 09, då de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning till uppsatshandledning används för första gången. De synpunkter som kom fram baserar sig på uttalanden från kursansvarig för denna kurs samt andra deltagare i utvärderingen med erfarenhet av uppsatshandledning på nätbaserade kurser.

De intervjupersoner som uttalat sig arbetar i psykologiprogrammet, där traditionen är att studenterna som regel skriver en och en. Uttalanden gäller tankar och farhågor i anslutning

till den kurs som pågår nu under VT 09. En av intervjupersonerna menade att ett uppsatsarbete (grundnivå senare) kräver två veckors heltidsarbete, oberoende av om det är en eller två författare, dvs. redan tidigare användes betydligt mer tid än vad som tilldelats. Farhågor uttrycktes om att slutprodukten kan bli av sämre kvalitet eftersom handledarna och examinatorerna inte kommer att kunna kräva lika mycket. En av intervjupersonerna sade att de aktuella kriterierna för bedömning av uppsatserna måste justeras, eftersom det med den nya timtilldelningen för handledning och examination inte går att ställa lika höga krav som tidigare.

Kursansvarig för Psykologi III sade att den nya timtilldelningen till uppsatskurser kommer att ha stor betydelse för arbetet. Vad han hört, har handledarna som handlett i campuskurser Ht 08 handlett som vanligt, men att alla måste lära sig att hantera den nya situationen. Hur den minskade tilldelningen hanteras och hur den påverkar slutprodukten återstår att se, menade han. Följden har för hans egen del var att han inför uppsatshandledningen Vt 09 hade varit mycket tydligare med att klargöra för studenterna hur många handledningstimmar som finns till förfogande. Det tar tid att anpassa sig till nya förutsättningar och Vt 09 används fritid till uppsatshandledning, vilket han inte behövde med den tidigare resurstilldelningen.

Undervisning i stora respektive små studentgrupper

Som nämndes ovan (s 5), är den rörliga tilldelningen till undervisningen i nätbaserade kurser 1,2 tim/1,5 hp & student för 10-35 studenter och 0,5 tim/1,5 hp & student från och med den 36:e studenten. För stora studentgrupper, dvs. studentgrupper med fler än 35 studenter, medför detta att resurstilldelningen per student blir mindre och mindre med ökande studerandeantal i gruppen, vilket nedanstående tabell illustrerar. Av de tolv kurser som ingick i utvärderingen medförde de nya högskolegemensamma beräkningsgrunderna för timtilldelning att fem kurser fick en lägre tidsresurs per student, vilket i första hand gällde kurser med fler än 35 studenter. Se tabell 4.

Tabell 3 Tidsresurs per student per hp i nätbaserade kurser Hto7 och Hto8

Nätbaserade kurser	Hto7/ Hto8 Antal stud.	Hto7/ Hto8 Budget	Hto7 Tids- resurs /student	Hto8 Tids- resurs /student	Ht 07 Tids- resurs/ student/h p	Ht 08 Tids- resurs/ student/h p
Psykologi I ¹⁶ , 15 hp	137/512	1240/1576	9,05	3,08	0,6	0,21
Psykologi II, 7,5 hp - Moment 1	112/108	603/448	5,38	4,15	0,71	0,55
Psykologi II, 7,5 hp – Moment 2	56/52	274/298	4,89	5,73	0,65	0,76
Psykologi III, 15 hp	32/35	320/545	10,0	15,57	0,67	1,04
Rättspsykologi I, 15/7,5 ¹⁷ hp	146/139	1370/523	9,38	3,76	0,63	0,50
Rättspsykologi II, 7,5 hp	30/46	172/298	5,73	6,47	0,76	0,86
Familje- och föräldraskapspsykolo gi II, 7,5 hp – Moment 2	26/10	157/110	6,04	11,0	0,81	1,46
Pedagogik II, 15 hp	26/10	300/220	11,54	22,0	0,80	1,47
Alkohol-, narkotika- och tobakspreven- tion (ANT), 7,5 hp	20/33	188/254	9,4	7,7	1,25	1,03
Applikationsutveck- ling med Visual Basic, 15 hp	20/8	220/110	11,0	13,75	0,74	0,92
CAD med ritteknik, 7,5 hp	77/48	83/230	1,08	4,79	0,14	0,64
CAD II, 7,5 hp	38/32	80/174	2,11	5,44	0,28	0,73
Nationalekonomi, mikroekonomi, 15hp	72/118	435/528	6,04	4,47	0,41	0,30

Kursansvariga för kurser med få studenter och som fått en resursförstärkning var relativt nöjda med timtilldelningen, men hade ändå mycket att säga om kursansvarets och undervisningens villkor på nätbaserade kurser. Av dessa kursansvariga fanns personer som även undervisade på kurser med många studenter, och där de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning medfört en lägre resurstilldelning, vilket likaså kom till uttryck i intervjuerna.

En av intervjupersonerna menade att eftersom 80 % av kursarbetet är beroende av antalet studenter, är den sedan Ht 08 genomförda reduktionen av timtilldelningen för grupper med över 35 studenter inte motiverad. Samma intervjuperson fortsatte med att säga att studenter utöver 35 ger nästan lika mycket arbete per student, men mycket mindre betalt. Den som har

¹⁶ Ht 08 Antalet studenter och budget beror på samläsning.

¹⁷ Ht 08 Moment 1 samläsning med Psykologi I.

en stor studentgrupp måste nu, enligt en annan intervjuperson, för att studenterna ska uppskatta kursens kvalitet och undvika avhopp, kompensera den lägre timtilldelningen med en större personlig arbetsinsats.

I ett fall hade en kurs med mindre än 35 studenter fått en lägre timtilldelning, vilket uppfattades vara "av ondo" för studenterna i denna kurs. Till just denna kurs söker sig många studenter med studieovana och ett stort antal av dem har aldrig tidigare studerat på högskola, vilket medverkar till ett stort resursbehov. Till just denna kurs hade den kursansvariga redan tidigare satt gränsen till 35 studenter eftersom resurstilldelningen inte medgav större grupper, trots att kursen hade betydligt fler sökande både Ht 07 och Ht 08. Enligt uppgift gav 30 – 35 studenter lagom mycket arbete i relation till den timtilldelning som praktiserades tidigare, medan den nya timtilldelningen för denna grupp studenter, enligt kursansvarig, var för snålt tilltagen.

I kurser där kursinnehållet bygger på att studenterna jobbar med enskilda arbeten och egna projekt, är behovet av resurser lika stort per student, oavsett antal. Varje student måste, enligt de kursansvariga, ha sin minimitid från läraren för att genomföra sina enskilda arbeten respektive projekt för att slutprodukten ska hålla godtagbar kvalitet. Den påtagligt sämre resurstilldelningen till stora grupper har därför medfört att det talas om att det vore bättre att kurser med stor studenttillströmning delas i två varianter för att möjliggöra resurstilldelning motsvarande två kurser. En av de kursansvariga uttryckte sig så här: "Man vill ju ge samma respons till den 80:e som till den 15:e studenten, och då gäller det att skapa incitament att vilja ha så många studenter."

I grupper betydligt under 35 studenter har de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning inte fått samma negativa effekt som i stora studentgrupper. Inom psykologiprogrammet finns ett omfördelningssystem för att föra över timmar från lägre till högre nivåer och som underlättar möjligheten att genomföra kurser med ett fåtal studenter. Innebörden i systemet är att timmar omfördelas från kurser med många studenter till kurser med få studenter, vilket gör det möjligt att överhuvudtaget genomföra dessa kurser.

Uttryck för farhågor

De farhågor som uttrycktes avser framför allt kurser där de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning medfört en lägre timtilldelning. *Tabell 4*. Men även övriga intervjuade uttryckte farhågor utifrån det merarbete som nätbaserade kurser generellt sett medför, framför allt kurser med arbetsuppgifter som kräver individuell handledning. En av de kursansvariga menade att det går att genomföra en kurs på ren entusiasm en eller två gånger, men i längden är det ohållbart. Alla kurser kräver kontinuerlig uppdatering, men omarbetning av avsnitt av kursen måste man känna att man får betalt för. Om timmar saknas blir det sämre kvalitet på kursen, vilket är en trist utveckling, menade en av de kursansvariga, och betonade att man måste få en rimlig timersättning för det jobb som utförs. Det är svårt att föreställa sig att dra ned timmar och få bibehållen kvalitet på lång sikt. I princip, menade intervjupersonen, innebär en minskad timtilldelning en lönesänkning per arbetad timme för lärarna.

En expertlärare från Lunds universitet som anlitas i en av kurserna övervägde att inte åta sig timmar i kursen Ht 09 på grund av den lägre timtilldelningen till hans undervisning. En av de kursansvariga menade att den minskade resurstilldelningen kan leda till "löpande band" och mer passiva lärare.

Som nämndes ovan, används mycket tid för kommunikation med studenter i nätbaserade kurser. En av intervjupersonerna sade att utan en obetald arbetsinsats hade kommunikation med studenterna och undervisningens kvalitet försämrats genom att studenterna inte fått respons på frågor och diskussionsinlägg i samband med t.ex. litteraturseminarier. Utan en obetald arbetsinsats från lärarnas sida hade studenterna dessutom, enligt intervjupersonen, fått en påtagligt beskuren undervisning, t.ex. genom magrare och mindre utvecklade föreläsningar.

En av de kursansvariga lyfte fram att den typ av studenter som tidigare gick kvällskurser är av samma slag som de som nu söker sig till nätbaserade kurser, dvs. avhoppen är större än på campuskurser. Det är viktigt att framhålla att flera av intervjupersonerna lyfte fram att minskad timtilldelning kan öka risken för lägre genomströmning. Till att börja med, menade de, gäller det att hålla kvar de studenter som påbörjat kursen, där det särskilt i början är viktigt att varje student måste "känna sig sedd", t.ex. få snabba svar på funderingar och frågor kring kursen, men också av studiesocial karaktär. En risk med den lägre timtilldelningen, framhölls det, är att mindre tid kan användas för studentkontakter, t.ex. för uppmuntran och djupgående feedback i samband med olika kursmoment, vilket kan leda till lägre genomströmning.

Engagemanget i frågor kring studentgenomströmningen var stort, och de kursansvariga som hade kurser på grundnivå såg med oro på att lägre genomströmning i dessa kurser riskerar att leda till att färre studenter kan söka till kurser på högre nivåer. En av intervjupersonerna lyfte fram att det finns en tendens till ett ökande antal studenter som är delvis färdiga med sina kurser (s.k. limbos), som kommer tillbaka efter en tid och vill göra klart kurser. Hon menade att det inte heller tidigare funnits någon buffert för att ta hand om dessa, och att nu måste tiden för detta tas från ännu knappare resurser. En annan menade att det är viktigt att det finns förutsättningar att lärares fulla kompetens, t.ex. en doktorexamen, används i utveckling av föreläsningar och annat material. Den lägre timtilldelningen, menade vederbörande, riskerar att medföra en större användning av arbetsuppgifter som listas i kurslitteratur och arbetsmaterial som ges ut i anslutning till kurslitteratur.

Kursutvärderingar

Ett gemensamt problem som uttrycktes av de kursansvariga var att mycket få studenter besvarar kursernas utvärderingsenkäter. Enligt en av de kursansvariga var det färre kursutvärderingar som besvarades Ht 08 än Ht 07, vilket tolkades som att mindre engagemang från kursledningen och andra lärare på grund av en lägre timtilldelning till just denna kurs medförde ett lägre engagemang från studenterna. En annan nämnde att studenterna i kursutvärderingen kursen Ht 08 efterlyste mer respons på inlämnade arbeten, en kommentar som inte funnits med i utvärderingen av samma kurs Ht 07.

Samtliga intervjupersoner uttryckte att de är måna om att upprätthålla kvaliteten i sina kurser och har i möjligaste mån kompenserat den lägre resurstilldelningen med mera arbete på fritiden. Detta gör att någon direkt skönjbar förändring av kursernas kvalitet, enligt utsagorna, inte skett Ht 08 i jämförelse med Ht 07. Med reservation för det låga deltagandet i kursutvärderingarna hade den förändrade resurstilldelningen, enligt de kursansvariga, inte medfört några skillnader i resultat som kunde sättas i samband med den förändrade resurstilldelningen. Som en av de kursansvariga sade: "Oavsett resurstilldelningen jobbar man så mycket som det behövs. Man har ju sin yrkes stolthet. Därför går det inte heller att se någon skillnad i kursutvärderingarna." Samma person berättade om att han har kursdeltagare från flera universitet i Sverige och att en nöjd student från ett visst universitet gjorde att han följande år fick flera studenter från detta universitet.

En av de kursansvariga gjorde inför Ht 08, tillsammans med en kollega i kursen, en välkomstfilm till studenterna som lades ut på lärplattformen. I filmen presenterade lärarna kursen, kurslitteraturen och sig själva. Filmen uppskattades mycket av studenterna och visade sig vara bra för den sociala kontakten mellan kursledningen och studenterna.

I denna utvärderings inledningsfas gjordes ett försök att på ett rationellt och högskoleövergripande sätt få tillgång till utvärderingarna Ht 07 och Ht 08 för de kurser som ingick i utvärderingen, vilket visade sig vara svårt.

Diskussion

Det var glädjande att konstatera att de kursansvariga i utvärderingen uppskattade den nätbaserade undervisningsformen, uttryckte stor yrkes stolthet och ett stort ansvar för att leverera kurser med hög kvalitet som studenterna är nöjda med, ofta till priset av en extra personlig insats. Å andra sidan visade utvärderingen ett missnöje i de fall de nya högskolegemensamma beräkningsgrunderna för timtilldelning medfört en lägre tilldelning Ht 08 i jämförelse med Ht 07. Detta gällde i synnerhet stora kurser, där tilldelningen redan tidigare uppfattades som otillräcklig i kurser med moment som innebär individuell handledning av arbetsuppgifter. Missnöjet gällde även kurser med studieovana studenter, där det ofta krävs en extra insats av kursansvariga. En anledning till att flertalet upplevde att resurstilldelningen var otillräcklig, inkl. några av de kursansvariga som enligt budget fått en förstärkt tilldelning, kan ses i ljuset av att en extra arbetsinsats krävdes inför Ht 08 för att sätta sig in i den nya lärplattformen It's learning. Missnöjet kan även ses i ljuset av att information om de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning kom ut sent inför terminsstarten Ht 08.

Kursansvar, undervisning och examination

I allmänhet tar kursansvarsuppgifterna betydligt mer tid än vad som kan avsättas i kursbudgeten. Detta gäller inte minst i kurser med många studenter, eftersom skillnaden i resursbehov för kursansvar inte beror på kursansvaret i sig, utan på antalet studenter i kursen. Eftersom en kurs kvalitét inte bara handlar om innehållet, utan även om det bemötande (service) studenterna får, är min bedömning att en fortsatt diskussion av resurstilldelningen till nätbaserade kurser behöver inkludera resursbehov för kursansvar. Diskussionen behöver t.ex. inkludera vilken resurstilldelning *per student* som behövs till kursansvar för olika

nätbaserade kurser, dels utifrån kursens storlek, dels utifrån behovet av studiesocial kommunikation med studenter som kanske aldrig tidigare läst kurser på högskolenivå eller kommer från studieovana miljöer.

Utvärderingen visade även att det finns ett stort behov av att använda pedagogiska grepp som minskar arbetsbördan och därmed tidsåtgång för kursansvar och undervisning, vilket flera av intervjupersonerna gav exempel på. Ett sätt som tillämpades var att lägga ut en introduktionsfilm för att klargöra vissa fakta om kursen. Självvrättande flervalsfrågor om kursen, där svaren kunde hittas i det kursmaterial som lagts ut på lärplattformen, var ett annat

sätt som praktiserades för att minska e-brev med frågor om kursen. Nya möjligheter i It's learning nämndes, såsom att skapa "levande diskussionsforum" under pågående kurs där studenterna kan diskutera med varandra och tillsammans reda ut frågeställningar om kursen, kursinnehåll mm. Det finns alltså olika möjligheter att pröva för att begränsa mängden individuella e-brev till kursansvariga mm, och därmed minska arbetsbördan. Utvärderingen visade på denna punkt att det behövs ett forum för kursansvariga för nätbaserade kurser, där kollegor emellan kan diskutera arbetsbesparande, studentaktiva och serviceinriktade grepp för att minska arbetsbördan för kursansvar.

En kursansvarig nämnde att hon överöstes av e-brev med frågor om kursupplägg mm inför presumtiva studenters ansökan till kurser. Enligt min mening, är detta ett problem som behöver lösas för att avlasta kursansvariga. Den minskade resurstilldelningen väckte farhågor om vad den lägre tilldelningen kommer att leda till som kan påverka utbildningarnas kvalitet. Enligt min mening, är det förvånansvärt att intervjupersonerna i den utsträckning som görs lyfter fram sina kurser kvalitet, t.ex. att de efter att de nya beräkningsgrunderna för timtilldelning införts måste använda mer fritid för att upprätthålla samma kvalitet, men inte något om farhågor för den egna hälsan som den stora arbetsbelastningen kan innebära.

Utifrån att de kursansvariga gav uttryck för att de är måna om den egna kursens kvalitet, och har yrkesstolthet går det, enligt de kursansvariga, inte att se någon skillnad i kursutvärderingarna Ht 08 i jämförelse med Ht 07. Flera av de kursansvariga beklagade att alltför få studenter i nätbaserade kurser besvarar kursutvärderingsenkäter. Utifrån perspektivet kvalitetssäkring kan detta knappast accepteras, utan åtgärder för att öka deltagandet i kursutvärderingar behöver diskuteras. En av de kursansvariga nämnde att Studentkåren inte har utbildningsbevakning på nätbaserade kurser, vilket likaså behöver åtgärdas.

Intervjupersonernas uttalanden tyder, enligt min mening, på ett behov av en ingående diskussion om hur respektive kurs kvalitet ska kunna behållas med en beräkningsgrund som innebär en lägre timtilldelning. Framtagning och uppdatering av studiehandledningar och undervisningsmaterial, handledning av enskilda arbeten, feedback mm uppfattades medföra en hel del obetalt arbete redan med de tidigare beräkningsgrunderna. Rimligheten i att lärarna använder fritid för att genomföra sitt uppdrag i kurserna behöver ingå i diskussionen. Samtidigt kan det finnas behov av att diskutera och stimulera till användning av de pedagogiska möjligheter som It's learning erbjuder. En kursansvarig, som fick tillfälle att lämna in skriftliga synpunkter i efterhand, lyfte t.ex. fram att arbeta i "processororienterade dokument" gjort att studenterna i kursen kan samarbeta kring texter på ett betydligt enklare sätt, vilket underlättat lärarens arbete och samtidigt förbättrat kursens kvalitet. Som jag ser det finns det även behov av att diskutera hur användningen av den högskolepedagogiska

service som Högskolans LärandeResursCentrum (LCR) erbjuder skulle kunna stimuleras för att underlätta lärarnas arbete, t.ex. för framtagande av föreläsningar i form av t.ex. PowerPoint-presentationer med tal, filmade föreläsningar mm, men även för uppdatering av kursmaterial.

Resurstilldelningen i stora respektive små grupper

Utvärderingen visade med all önskvärd tydlighet att den nya lägre tilldelningen av timmar till framför allt kurser med många studenter gjort att mer fritid än med tidigare resurstilldelning används till kursansvar och undervisning. En lägre timtilldelning till en kurs med upp till 35 studenter, kan ses i ljuset av att det inte gick att undvika att en del kurser måste få en lägre tilldelning, medan andra fått en högre för att uppnå målet för ett högskolegemensamt beräkningssystem för timtilldelning. I de fall då kurser attraherar studenter från studieovana som kanske aldrig läst på högskola tidigare, kan det eventuellt vara på sin plats att diskutera en extra tilldelning av timmar för att upprätthålla en god servicenivå till dessa studenter. Ett nätbaserat högskolegemensamt introduktionspaket, särskilt anpassat till studenter utan tidigare erfarenheter av högskolestudier skulle, enligt min mening, kunna vara en resurssparande åtgärd för kursansvariga för sådana kurser.

Studentgrupper med fler än 35 studenter ger nästan lika mycket arbete per student, men mycket mindre betalt. I kurser där kursinnehållet bygger på att studenterna jobbar med enskilda arbeten och egna projekt, är behovet av resurser lika stort per student, oavsett antal. Varje student måste, enligt de kursansvariga för dessa kurser, ha sin minimitid från läraren för att genomföra sina projekt för att slutprodukten ska hålla godtagbar kvalitet, vilket behöver beaktas vid timtilldelningen. Enligt min mening, behöver timtilldelningen till i synnerhet stora studentgrupper ses över. I enlighet med vad intervjuerna visat, behöver översynen även omfatta diskussioner kring kursers och moments karaktär, om kursen ges på mer än ett språk, kvalitetssäkring mm.

Kriterier för klassning av nätbaserad kurs

Med hänvisning till den korta genomgång av begreppet "nätbaserade kurser" i rapportens inledningsavsnitt, finns det för närvarande inga bestämda nationella kriterier för vad som gäller för att en kurs kan klassas som "nätbaserad". Det är möjligt att bestämda kriterier kommer att arbetas fram på Högskoleverket inom kort, men tills vidare är vi hänvisade till egna på Högskolan Kristianstad utarbetade kriterier. Eftersom de kriterier som finns grundar sig på ett beslut från 2006 (Dnr 1021/319-06) finnas det anledning att titta över dessa, förslagsvis i relation till aktuell internationell forskning om nätbaserad undervisning.

Material och metod

Tabell 4 "Tidsresurs per student per hp i nätbaserade kurser Ht 07 och Ht 08" färdigställdes efter att intervjuerna genomförts. Det hade varit en fördel om ökad respektive minskad timtilldelning till respektive kurs utgjort underlag för intervjufrågor kring förändringar i kursansvarsuppgifter och kursinnehåll, vilket bör beaktas i kommande utvärderingar av detta

slag. När det gäller uppgifter om kursbudgetar, hade det underlättat om respektive sektion presenterat sådana budgetar utifrån samma mall, vilket likaså bör beaktas inför kommande högskoleövergripande utvärderingar.

Resurser för kursansvariga och lärare i nätbaserade kurser

Inom ramen för Högskolans högskolepedagogiska utbildning, erbjuds för närvarande två kurser vilka kan utgöra en lämplig förberedelse för kursansvariga och lärare som är planerade för medverkan i nätbaserade kurser, dels "IKT-pedagogik" 3 hp, dels "Distansöverbyggande pedagogik" 7,5 hp.

Inom raman för LRC¹⁸ (LärandeResursCentrum) har Högskolans lärare tillgång till pedagogisk konsultation samt media- och IKT-pedagogiskt stöd. Kompetensutveckling i form av fortbildningsdagar för såväl arbetslag som större grupper erbjuds. Lärare har även tillgång till en IT-verkstad som bland annat omfattar en studio för att spela in föreläsningar. Vid behov av stöd för att hantera tekniken kan läraren avtala tid med en media- eller IKT-pedagog. IKT-pedagogen erbjuder även instruktionsfilmer för ett antal verktyg som läraren kan behöva i sin undervisning. Via Media finns tillgång till support vid filmning av föreläsningar, e-konferens och e-möten.

Efter önskemål från lärare i nätbaserade kurser, bildades i december 2008 ett Nätforum under värdskap av Högskolans LRC vars möten annonseras i Campus-bladet.

Slutsatser och rekommendationer

Den slutsats som kunde dras med utgångspunkt från utvärderingens resultat är att den förändrade resurstilldelningen på kort sikt inte påverkat kvalitén på nätbaserade kurser Ht 08 i jämförelse med Ht 07. Att flertalet av de kursansvariga gav uttryck för en otillräcklig timtilldelning Ht 08, trots att flera av dem fått en utökad tilldelning, hänförs till införandet av den nya lärplattformen It's learning, vilket tog mycket tid.

Utifrån att studenter på nätbaserade kurser tenderar att ta lång tid på sig att slutföra sina kurser, gav utvärderingen inte underlag för att i nuläget dra slutsatser avseende förändringar i genomströmningen. För sådana slutsatser behövs en förnyad avstämning i Ladok för de aktuella kurserna vid en senare tidpunkt.

För att upprätthålla kursernas kvalitet och minska lärarnas arbetsbörda, ges följande rekommendationer:

1. De nya högskolegemensamma beräkningsgrunderna för timtilldelning uppmuntrar inte till kurser med många studenter, vilket behöver åtgärdas.

---

¹⁸ www.hkr.se/LRC

2. Det saknas ett kursutvärderingssystem som stimulerar till högt deltagande och vars resultat är lättillgängligt på central nivå.
3. För långsiktigt upprätthållande av kursernas kvalitet finns behov av anpassning av resurstilldelningen till enskilda kursers karaktär och särskilda behov
4. Det finns behov av kvalitetssäkring för att säkra rimlig kvalitet i respektive kurs i relation till aktuell resurstilldelning
5. Det finns behov av en överenskommen bastilldelning (kursansvar och undervisning) baserad på förslagsvis 30 studenter (oberoende av ett lägre antal studenter) för att hålla acceptabel kvalitet.
6. Resurstilldelningen behöver beakta att vissa kurser ges både på engelska och svenska, vilket gör att allt kursmaterial måste framställas och uppdateras dubbelt.
7. Det finns behov av en högskolegemensam policy för hur studenter ska registrera sig och fortsättningsregistrera sig.
8. Det finns behov av en timpott för att ta hand om "eftersläntare".
9. Utifrån de media- och IKT-resurser som Högskolan ställer till förfogande, finns behov av att stimulera kursansvariga och lärare i nätbaserade kurser att avsätta tid för högskolepedagogisk kompetensutveckling för bättre utnyttjande av de möjligheter som IKT-verktyg erbjuder, bl.a. för att underlätta arbetet med kurserna.
10. Det behövs incitament för att kursansvariga och lärare i nätbaserade kurser i ökad utsträckning är aktiva i det Nätforum som LRC är värd för.
11. Det finns behov av att Högskolan Kristianstads Studentkår har utbildningsbevakning även för nätbaserade kurser.

BESLUT

Närvarande: Lars Carlsson, rektor, beslutande
Ann Cederberg, förvaltningschef
Maria Nordgren, Studentkåren
Birgitta Munkhagen

Beslut om högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser

En arbetsgrupp under ledning av vicerektor Lena Persson har arbetat fram ett förslag till högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser.

Förslaget har förhandlats enl MBL under hösten 2008 och slutligen enl MBL § 12 den 9 december 2008.

Rektor beslutar fastställa högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser enl bilaga 1.

Justeras

Lars Carlsson

Kopia till:
Sektionschefer + bitr
Gunilla Andersson fvb inom sektionen
Ingela Jeppsson fvb inom sektionen
FirstClass

Högskolegemensamma beräkningsgrunder för timtilldelning till kurser vid Högskolan Kristianstad

Avsikten med ett högskolegemensamt timtilldelningssystem är att ge alla studenter och lärare likvärdiga studie- respektive arbetsvillkor där den övergripande målsättningen är att erbjuda 9 lärarledda undervisningstimmar per vecka (1,5 hp) uppfylls.

För att ge tillräcklig planeringstid ges en preliminär timtilldelning utifrån ett bedömt antal registrerade studenter enligt följande:

- inför vårtermin   mitten av november
- inför hösttermin   mitten av maj
- inför sommarkurser   1 maj

Justering av timtilldelning efter dessa datum görs om antalet registrerade studenter vid kursstart avviker mer än 20%. För nätbaserade kurser gäller antal registrerade studenter efter första inlämningsuppgiften.

Alla campuskurser har samma bastilldelning med justering för antalet studenter. Därefter ges tilläggstilldelning beroende på undervisningens karaktär. Kurserna klassificeras så att bastilldelning och tilläggstilldelning speglar kursens eller de ingående momentens karaktär i proportion till hur stor del av kursen de utgör. Kurser med VFU, handledning av uppsats-examensarbeten och nätkurser har särskilda tilldelningar. Programansvarig kan omfördela timmar mellan kurser inom sitt programområde. Beslutet ska innehålla motivering och vara skriftligt.

Campusförlagda kurser

Bastilldelning

Grundnivå	33 tim/1,5 hp för en grupp på 30 (25 – 35) studenter
Avancerad nivå	33 tim/1,5 hp för en grupp på 20 studenter

Bastilldelning omfattar tid för:

- kursansvar¹⁹
- föreläsningar
- examination
- fältdagar
- seminarier
- studiebesök

Ökad respektive minskad bastilldelning beroende på antal studenter

Bastilldelning beräknas på 30 studenter (20 studenter för avancerad nivå). Antas fler studenter ökar tilldelningen från och med den 36 stud med 0,5 tim/student/1,5 hp. Vid färre studenter än 25 reduceras antal timmar med 1,25 tim/student/1,5 hp ner till ett minimum på 10 studenter. Kurser med färre studenter än 15 måste godkännas av sektionschefen för att få starta. Vid campusförlagda kurser som överstiger 90 studenter ges en ny bastilldelning. Undantag gäller

¹⁹ Extra tid för kursansvar kan ges om kursen bidrar till en ökad internationalisering

för campusförlagda kurser som av pedagogiska eller organisatoriska skäl måste arbeta i 30 grupper, efter beslut av programansvarig.

Tillägg 1. Del av kurs som kräver individuell handledning eller handledning i mindre grupper (bastilldelningen multiplicerad med 1,2)

Tilldelningen motsvarar 1,2 ggr bastilldelning för en grupp på 30 studenter för moment i kurs som karakteriseras av:

- övningar i praktiska ämnen tex. BIMD
- färdighetsträning tex. tillämpning av samtalsmetodik, intervjuteknik, kvalitativa och kvantitativa analyser
- räkneövningar tex. problemlösning i matematik eller statistik
- skrivövningar med språklig utveckling
- projektarbeten – projekt i samarbete med externa partners
- examinationsformer med särskilt stor lärarinsats
- enklare laborationer

Tillägg 2. Del av kurs som kräver hantering av särskild utrustning och individuell handledning (bastilldelningen multiplicerad med 1,7)

Timtilldelningen sker utifrån nedanstående trappa och gäller för både grund- och avancerad nivå. För en grupp på 30 stud ges 56 tim/1,5 hp vilket motsvarar 1,7 ggr bastilldelningen. Gruppstorleken beräknas till 10 stud/grupp. För varje ny grupp om 10 stud tilldelas ytterligare 18 tim. För reducerat antal studenter minskas timtilldelningen med 12 tim för varje grupp om 10 studenter.

T2 tilldelning ges för moment i kurs som karakteriseras av:

- laborationer som kräver hantering av avancerad eller experimentell utrustning
- exkursioner eller fältarbete som kräver rekognoscering
- metodrumsträning
- programmering

Timtilldelning för T2 sker enligt följande trappa. Beräkningarna är gjorda efter gruppstorlek 10 studenter/grupp.

- 15	32tim / 1,5 hp
16 – 25	44 tim
26 – 35 studenter	56 tim
36 – 45 studenter	74 tim
46 – 55 studenter	92 tim
56 – 65 studenter	110 tim
66 – 75 studenter	128 tim
76 – 85 studenter	146 tim
86 – 95 studenter	164 tim
96 – 105 studenter	182 tim

Tillägg 3 Del av kurs som är designklassad (bastilldelning multiplicerad med 4,2)

Nätbaserad undervisning

Bastilldelning 10 tim/1,5 hp vilket omfattar även fysiska träffar och kursansvar. Om kursen innehåller campusförlagda laborativa delar klassificeras den så att bastilldelning och tilläggstilldelning står i proportion till hur stor del olika moment utgör.

För att en nätkurs ska få starta första gången bör det minst vara 10 deltagare, andra och där på följande gånger kursen ges gäller minst 15 deltagare.

Rörlig tilldelning: 1,2 tim/1,5 hp & student för 10 – 35 studenter
0,5 tim/1,5 hp & student från och med den 36:e studenten

Handledning av uppsatsarbeten och examensarbeten

Tilldelning av timmar omfattar handledning, seminarier och examination. Tiden är en schablonberäkning till kursen. Kursansvarig kan sedan välja att omfördela tilldelade timmar om studenter tillåts att skriva sina uppsatser enskilt eller i större grupper. På avancerad nivå ges inte ökad handledningstid om studenter skriver två och två. På grundnivå senare del och avancerad nivå bör examinator och handledare ej vara samma person och båda personernas arbetsinsats skall rymmas i tilldelningen.

Tid för kursansvar:

Upp till 24 studenter	3 tim/1,5 hp
25 – 35 studenter	4 tim/1,5 hp
36 – 55 studenter	6 tim/1,5 hp
56 – studenter	8 tim/1,5 hp

- *Campusförlagda uppsatskurser:*

Grundnivå tidig		Tilldelning enligt regler för vanliga campuskurser	
Grundnivå senare	15 hp	- 2 studenter/arbete	- 35 tim/arbete
	30 hp	- 2 studenter/arbete	- 45 tim/arbete
Avancerad nivå	15 hp	1-2 studenter/arbete	- 35 tim/arbete
	30 hp	1-2 studenter/arbete	- 45 tim/arbete

Ökad timtilldelning kan ges till arbeten som är laborativa till sin karaktär.

- *Nätbaserade uppsatskurser:*

Grundnivå tidig	Tilldelas tid enligt regler för bas + rörlig tilldelning		
Grundnivå senare	15 hp	- 1 student/arbete	- 25 tim/arbete
	15 hp	- 2 studenter/arbete	- 35 tim/arbete
	30 hp	- 1 student/arbete	- 30 tim/arbete
Avancerad nivå	15 hp	- 1 student/arbete	- 40 tim/arbete
	30 hp	- 1 student/arbete	- 45 tim/arbete

VFU och praktik

Tilldelningen omfattar tid för förberedelser, uppföljningar, platsbesök, examination och beräknas på antal verksamhetsförlagda poäng i kursen. Tiden är en schablonberäkning till hela kursen och kursansvarig kan sedan välja att omfördela tilldelade timmar.

Administrationen kring praktikplatsplanering genomförs av särskilt utsedda personer (administratör/lärare) på tid utöver nedanstående tilldelning enligt beslut av Sektionschef.

- Samtliga VFU kurser samt V och M där verksamheten får ersättning från HKr tilldelas 1,5 tim/student/1,5 hp.
- V och M där verksamheten ej får ersättning från HKr, ex kommuner och privata vårdgivare och samtliga placeringar i primärvården tilldelas 2,0 tim/student/1,5 hp.
- Placeringar på Högskolan Kristianstad egen Tandklinik tilldelas 6,0 tim /student/1,5 hp, därutöver tillkommer tid för tandläkarbedömningar.

Tid för kursansvar beräknat på antal verksamhetsförlagda hp:

– 24 studenter	3 tim/1,5 hp
25 – 35 studenter	4 tim/1,5 hp
36 – 55 studenter	6 tim/1,5 hp
56 – studenter	8 tim/1,5 hp

Omkostnader

Sektionschefen fördelar medel för omkostnader, kvalitetsutveckling, samverkan och internationalisering för respektive programområde till programansvariga.

Resurstillsdelningsgruppen

Lena Persson

Agneta Ljung-Djärf

Helena Sjölander

Henrik Svensson

Erling Emsfors

Mia Allsten

Utvärdering av resurstilldelning till nätbaserad undervisning
Projektledare: Lena Persson, Agneta Ljung Djärf
Uppdrag till: Eva Svederberg

Syfte

Att genomföra en utvärdering av nätbaserade kurser för att beskriva vilka konsekvenser HKr's förändrade resurstilldelning har fått för kvalitén på utbildningen.

Frågor att besvara

- Hur ser genomströmningen ut på respektive kurs? Jämförelse mellan Ht 08 och Ht 07 (underlag tas fram av Björn Melin).
- Hur ser kursutvärderingarna ut? Jämförelse mellan Ht 08 och Ht 07.
- Vilka kriterier gäller för att en kurs kan klassas som "nätbaserad"?

Frågor till kursansvariga

- Beskrivning av hur tilldelade resurser har använts för: kursansvar, planering i lärarlag, framtagning/utveckling av kursmaterial, direkt tid till studenter, examinationer osv.
- Skiljer sig tidsanvändningen mellan nya kurser och kurser som ges upprepade gånger? I så fall hur?
- Vad har förändrats i kurserna (lagts till resp tagits bort)?
- Vilka konsekvenser har det fått för undervisningens kvalitet?
- Hur har effekten blivit för kurser med laborativa moment?
- Hur har nätbaserade uppsatskurser påverkats?
- Vilken effekt har nya resurstilldelningen haft på stora respektive små studentgrupper?

Slutrapport

Resultatet ska presenteras i en skriftlig rapport samt muntligt till rektors ledningsgrupp och till gruppen som tar fram principer för hur beslut fattas om klassificering av kurser för timtilldelning. Arbetet färdigt den **15 mars 2009**.

Tid för uppdraget

100 tim

Frågor till kursansvariga för nätbaserade distanskurser

Datum: _____

Kurs: _____

Antal studenter: _____

Kursansvarig: _____

1. Hur många gånger har du varit kursansvarig för kursen? _____

2. Ingår obligatoriska campusförelagda träffar?

Hto7 Ja/Nej

Hto8 Ja/Nej

3. Om ja, hur många timmar per poäng är campusförelagd?

Hto7 _____

Hto8 _____

4. Om ja, vilken typ av undervisning ingår i Campusträffarna?

Moment	Hto7	Hto8
Kursintroduktion		
Föreläsningar		
Seminarier		
Laborationer		
Laborationsseminarier		
Handledning		
Basgruppsmöten		

5. Vilken typ av undervisning ingår i den webbaserade internetportalen?

Moment	Hto7	Hto8
Kursintroduktion		
Föreläsningar, skriftliga		
Videoföreläsningar		
Seminarier		
Laborationer		
Laborationsseminarier		
Handledning av enskilda arbeten		
Basgruppsmöten		
Feedback på examinationer		

6. Angående fördelning av resurser:

	Hto7- Uppskattad i procent av budget.	Hto7	Hto8 – Uppskattad i procent av budget	Hto8
Kursansvar (inkl mail/telefon och kommunikation via webbportalen, tillgodoräkningen mm)				
Planering i lärarlag				
Framtagning/utveckling av kursmaterial				
Föreläsningar				
Seminarier				
Laborationer				
Examinationer				
Feedback på examinationer				
Handledning, enskilda arbeten				
SUMMA				

--	--	--	--	--

7. Hur mycket tid går åt för att vara kursansvarig för en nätbaserad kurs första gången i jämförelse med när du är kursansvarig upprepade gånger?

---

8. Vad har du lagt till i kursen som gavs Ht 08 i jämförelse med kursen som gavs Ht07?

---

9. Vad har du tagit bort i kursen som gavs Ht08 i jämförelse med kursen som gavs Ht07?

---

10. Hur har eventuella tillägg av moment Ht08 påverkat undervisningens kvalitet?

---

11. Hur har eventuella strykningar av moment Ht08 påverkat undervisningens kvalitet?

---

12. Till dig som undervisar laborativa moment. Vilken effekt har den förändrade resurstilldelningen fått för kursens laborativa moment?

---

13. Hur har arbetet med nätbaserade uppsatskurser påverkats av den förändrade resurstilldelningen?

---

14. Vilken effekt har den nya resurstilldelningen haft för undervisningen i stora studentgrupper?

---

15. Vilken effekt har den nya resurstilldelningen haft för undervisningen i små studentgrupper?

---

16. Om du jämför kursutvärderingarna från Hto7 och Hto8, finns det då uttalanden som kan härledas till den nya resurstilldelningen?

---

17. Vilken är din helhetsbedömning av hur den förändrade resursfördelningen påverkat kursens kvalitet?

---

18. Övriga kommentarer
